

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

Tilastokeskus pitää lakiehdotusta kannatettavana ja voimassa olevaa lainsäädäntöä monilta osin selkiyttävänä.

Esityksessä on hyvin selkiytetty julkisuuslain ja tietosuojalainsäädännön suhdetta. Tietopyynnön käsittelyn osalta lakiesitystä tulisi kuitenkin vielä selkiyttää.

Tilastokeskus toivoo, että myös voimassa olevan julkisuuslain 24 §:n salassapitosäännökset otettaisiin uudelleen arvioitavaksi. Teknologian kehittymisen ja muuttuneen maailmatilanteen vuoksi olisi toivottavaa, että salassapitosäännökset otettaisiin uudelleen arvioitavaksi mahdollisimman nopeasti.

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Tilastokeskus pitää hyvänä julkisuuslain soveltamisalan laajentamista kaikkiin julkisiin hallintotehtäviin. Tilastokeskus kannattaa lain soveltamisalan laajentamista ehdotuksen mukaisesti julkisyhteisön, valtion liikelaitoksen tai julkisyhteisöjen yhteisessä määräysvallassa oleviin yhteisöihin tai säätiöihin sekä näiden määräysvallassa oleviin tytäryhteisöihin ja tytärsäätiöihin siltä osin kuin ne harjoittavat muuta kuin kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa.

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

-

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

Tilastokeskus pitää julkisuusperiaatteen toteuttamista sekä avoimuuden lisäämistä tärkeänä. Tilastokeskus toteaa, että voimassa oleva julkisuuslaki on nykyiselläänkin varsin toimiva, joskin joiltain osin vaikeaselkoinen. Tilastokeskus suhtautuu mietintöön julkisuuslain uudistuksesta kokonaisuutena positiivisesti. Mietinnössä on varsin kattavasti otettu huomioon voimassa olevan julkisuuslain uudistamistarpeet ja mietinnössä selkiytetään hyvin nykyisin ongelmakohtia.

2 luku

Lakiluonnoksen 11 §:ssä säädettäisiin henkilöä itseään koskevasta tiedonsaantioikeudesta. Pykälän mukaan Jokaisella on oikeus tietyn rajoituksen saada itseään koskeva tieto viranomaisen asiakirjasta. Rajoituksista säädetään 10 §:n 2 ja 3 momentissa. Henkilötietojen tarkastusoikeudesta säädetään erikseen.

Voimassa olen julkisuuslain mukaan: Jokaisella on oikeus saada tieto hänestä itsestään viranomaisen asiakirjaan sisältyvistä tiedoista 11 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyin rajoituksin, jollei laissa toisin säädetä. Voimassa oleva julkisuuslaki mahdollistaa sen, että poikkeuksesta voidaan säätää muussa laissa. Tämän johdosta tilastolain 12 §:ssä säädetään, että tilastoja laativan viranomaisen hallussa olevaan tilastotarkoituksiin varten saatuun asiakirjaan ei sovelleta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 ja 12 §:ssä säädettyä oikeutta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta. Rajoitusta on perustelu sillä, että tilastotarkoituksiin kerättyjä tietoja ei tilastolain 13 §:n mukaisesti saa käyttää hallinnollisessa päätöksenteossa ja tietojen luovuttaminenkin on mahdollista

vain laissa erikseen säädetyissä tilanteissa. Tämän vuoksi on katsottu, että tarvetta asianosaisjulkisuudelle ei ole. Tilastokeskus esittää, että myös lakiehdotukseen lisättäisiin mahdollisuus tätä osin poiketa asianosaisjulkisuudesta.

Tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen tarkastusoikeus koskee tilastotarkoituksiin saatuja tietoja.

3 luku

-

4 luku

Tilastokeskus pitää hyvänä sitä, että asiakirjan muotoa (esim. paperinen, sähköinen) ei ole esityksessä määritelty enää tarkasti (sähköinen, paperinen...). Tiedon antaminen asiakirjasta on näin aiempaa selkeämpää.

Esityksessä on hyvin selkiytetty julkisuuslain ja tietosuojalainsäädännön suhdetta. Tietopyynnön käsittely tulisi tietosuojan huomioimisen näkökulmasta olla mahdollisimman selkeää ja yksiselitteistä, jotta tietopyyntöjä voisi käsitellä tehokkaasti. Tilastokeskus esittää, että ehdotusta täsmennettäisiin vielä tätä osin. Esim. puhelinpalvelussa voi olla haastavaa arvioida, onko kysyjällä oikeus henkilötietojen käsittelyyn.

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Rantanen Johanna
Tilastokeskus